

3. Скакун О.Ф. Теорія держави і права : [Підручник для студ. вищ. навч. закладів] / О.Ф. Скакун ; Національний ун-т внутрішніх справ. – 2-ге вид. – Х. : Консум, 2005. – 656 с.

Горбенко Д.А., інспектор редакційно-видавничого центру НАВС

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОПРОФІЛАКТИЧНОЇ РОБОТИ В СИСТЕМІ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

Нині психопрофілактична робота стала важливою складовою системи заходів, орієнтованих на забезпечення високої ефективності оперативно-службової діяльності працівників органів і підрозділів внутрішніх справ. При цьому психопрофілактика в органах внутрішніх справ реалізується у двох основних напрямках. Перший напрям – це здійснення психопрофілактичних заходів, орієнтованих на контроль і збереження здоров'я особового складу як умови службової діяльності. Другий напрям передбачає психопрофілактичну роботу міліції з населенням, спрямовану на попередження та мінімізацію злочинних факторів у суспільстві, зумовлену тенденцією до переорієнтації правоохоронних органів із виконання каральних функцій на реалізацію соціально спрямованих задач [1].

Психопрофілактична робота й психологічне супроводження оперативно-службової діяльності передбачає організаційно-нормативні, психолого-педагогічні, психологічні та лікувально-профілактичні заходи щодо збереження, зміцнення й відновлення соціально-профілактичного благополуччя та здоров'я працівників, попередження виникнення в них соціально-психологічної та особистісної дезадаптації, запобігання втрат особового складу внаслідок нещасних випадків, у тому числі пов'язаних із самогубством, а

також упровадження психологічних технологій в оперативно-службову діяльність.

Єдиний процес психопрофілактичної роботи в органах внутрішніх справ поділяється на три головні види:

1. Первинна психопрофілактика – система заходів, спрямованих на: забезпечення якісного професійного відбору та супроводження службової діяльності працівників; проведення заходів виховного впливу та соціального забезпечення; здійснення психологічного вивчення й психокорекції, що забезпечують найбільш раннє виявлення та нейтралізацію негативних психоемоційних станів у працівників органів внутрішніх справ; просвітницьку діяльність (у межах службової підготовки) з метою формування в працівників органів внутрішніх справ готовності до виважених ефективних дій у непередбачуваних, екстремальних ситуаціях та їх прихильності до здорового способу життя.

2. Вторинна психопрофілактика в органах внутрішніх справ – система заходів, що забезпечують раннє виявлення та ефективне лікування на початкових етапах формування психічної патології.

3. Третинна психопрофілактика в органах внутрішніх справ – система заходів лікувально-профілактичного характеру, спрямованих на соціально-медичну реабілітацію працівників органів внутрішніх справ, у тому числі колишніх, із клінічними проявами психічної патології, що виникла під час проходження служби, обмеження їх психічної інвалідизації. Забезпечується безпосередньо працівниками відділів (служб) охорони здоров'я ГУМВС, УМВС України [2].

На питанні організації та здійснення психопрофілактичної роботи неодноразово акцентували увагу Колегія Міністерства внутрішніх справ, працівники кадрового забезпечення, психологи органів внутрішніх справ. Хоча в цьому напрямі й ужито заходів, завдяки яким стан деструктивної поведінки та суїцидальної активності серед працівників органів внутрішніх справ значно поліпшився, водночас окремі проблемні питання залишаються невирішеними. Окрім цього взагалі відсутні

механізми психолого-педагогічного впливу на профілактичну діяльність: психолого-педагогічне супроводження, формування психологічної готовності та психологічної усталеності до здорового способу життя, психологічна реабілітація та психологічна підготовка [3, с. 36].

Робота зі збереження психічного здоров'я працівників органів внутрішніх справ вимагає безперервного, щоденного вивчення індивідуальних особливостей кожного працівника, його виконавської дисципліни, успіхів у роботі, настрою, а також сімейно-побутових сторін життя. Це вимагає від керівників органів внутрішніх справ, навчальних закладів, працівників кадрового апарату й медичних установ системи МВС України постійного вдосконалювання знань у сфері психопрофілактики.

Напрями оптимізації психопрофілактичної роботи в системі органів внутрішніх справ полягають, передусім, у впровадженні в систему управління сучасних гуманістично-орієнтованих тенденцій, що ґрунтуються на конструктивних методах психологічного впливу, зокрема на повазі до працівника, безумовному сприйнятті його особистості, психологічній діагностиці й прогнозуванні його поведінки, усебічному розвитку індивідуально-психологічних особливостей, знань і вмінь управлінця сьогодення.

Список використаних джерел

1. Психопрофілактична робота в органах внутрішніх справ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://yurotdel.com/ucheba/psihoprofilaktichna-robota-v-organah-vnutrishnih-sprav.html>.
2. Попович Ю. І. Правове регулювання формування безпечної поведінки серед працівників органів внутрішніх справ України [Текст] // Держава і право. Юридичні і політичні науки, 2009.
3. Ірхін Ю. Б. Психопрофілактична робота з персоналом органів внутрішніх справ [Текст] : навч. посіб. / Ю. Б. Ірхін ; Київський юридичний ін-т МВС України. – К. : РВЦ НАВСУ, 2005. – 148 с.